

DOMOVINA

Oglaš:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 120 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredo in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Zakaj bom volil demokrate?

1.) Demokrate bom volil, ker so stranka *resnega dela*, ki se trudi, da bi postavila državo na trdne noge. Klerikalci so kot sokrivci svetovne vojne uničevali življenje in premoženje. Vojne posledice, ki so jih samo oni krivi, pa izkoriščajo za hujškanje nevednih ljudi proti državi in proti drugim strankam. Komunisti so v Rusiji pokazali, kaj znajo. Zažigati, ropati in moriti. Narodni socialci so puhloglavi kričarji, ki mislijo, da obstoja politično delo samo v prekučevanju političnih kozlov in v hujškanju ljudi. Če bi oni imeli kaj govoriti, bi bila že danes zopet vojska. Po plebiscitu na Koroškem so po ulicah kričali: „V Ljubljani mora teči kri v potokih!“ — Samostojni kmetje do sedaj tudi še niso pokazali, če so sposobni za resno in težko državniško delo. JDS ima najboljši in že preiskušene parlamentarce na čelu svojih listov ter takoj za njimi najbolj večje strokovnjake za vsa gospodarska vprašanja.

2.) JDS bom volil, ker je *narodna stranka*. Vsa njena preteklost je bila posvečena boju za povzdigo in samostojnost našega naroda. V demokratski stranki je celo vrsto narodnih mučnikov, ki so bili preganjani od Avstrijcev. Narodna misel potrebuje tudi še danes dobrih in vnetih zagovornikov in to vse do takrat, dokler ne bo zbrisana

razlika med Slovenci, Hrvati in Srbi, dokler ne bo Slovenec čutil isto kot Srb ali Hrvat in dokler ne bo sleherni Jugoslovan spoštoval svoje države. SLS zopet potrjuje, da je njej narodnost le za „kšeft“. Klerikalec ostane vedno brezdomovec, četudi za prevaro za nekaj časa natakne narodno krinko. V Avstriji so klerikalci za plačilo služili Rimu in Dunaju, v Jugoslaviji služijo Rimu in vsem sovražnikom naše narodne samostojnosti. Klerikalci bi najraje komaj stvorjeno državo upropastili in razdeljali. Socialisti vseh barv so internacionalni in anacionalni. Narodni socialisti pa sejejo po vrhu še razdor med narodne ljudi.

3.) JDS bom volil, ker je *napredna stranka*. Že 30 let vzdržuje v Sloveniji napredno misel in čuva svobodo vesti in prepričanja pred klerikalnimi nasilstvi. Kaj bi bilo v Sloveniji, ko bi ne bilo liberalcev? V Jugoslaviji so bili slovenski demokrate edini, ki so mero-dajne kroge v državi opozorili na opasnost klerikalizma. Ako niso klerikalci v Sloveniji zvaladali še hujše, je izključno zasluga demokratov. Kdor ne glasuje za demokrate, slabi odporno silo proti klerikalcem in spravlja v nevarnost zlasti vse dosedanje napredne pridobitve. On bo tudi kriv, če bodo klerikalci v konstituenti — kjer se bo bila odločilna bitka s klerikalci — na

svoji moči še pridobili. Edino le boj demokratov proti klerikalcem je bil, je in bo uspešen in to zato, ker je brezobziren.

4.) JDS bom volil, ker so v njej politično zastopani *vsi sloji in vsi stano-vi*. Komunisti, socialni demokratje in narodni socialci so črna vska razredna stranka. Vsi ti hočejo diktaturo proletarijata po ruskem vzorcu. SKS je kmetijsko razredna stranka, ki napačno misli, da se bodo v konstituenti reševala le kmetjska stanovska vprašanja. SLS je farovško razredna stranka, ki ima v politiki pred očmi edino le koristi duhovščine. Demokrati so proti temu, da bi en stan živel na stroške drugih. Ako hoče postati naša država krepka, mora dati vsem slojem in vsem stanovom pomoč, da se razvijajo. Zato nastopajo demokrati brezobzirno za odpravo vseh socialnih krivic, kar najbolj dokazuje njihov boj proti veleposestnikom in za agrarno reformo. Tako najuspešnejše delujejo za mirno in sporazumno življenje vseh stanov. JDS je kot vsestanovska stranka vzela kandidate iz vseh stanov, postavila pa je le najbolj izobražene in najbolj sposobne ljudi, od katerih bo eden lahko več zalegel kot deset in še več drugih.

5.) JDS bom volil, ker *ni demagoška stranka*. Edinole shodi JDS in časopisi te stranke so v volilni borbi pokazali,

da hoče stranka doseči svoje uspehe s poštenimi sredstvi in z resnico. Hujškanje, podpihovanje, vzbujanje strasti do obrekovanja je JDS prepustila drugim strankam. Strank, ki se niso sramovale za časa volitev v konstituento Jugoslavije, z vpitjem in razsajanjem mlatiti prazne slame, seveda tudi ne bo sram poslati v Beograd na ustavotvorno skupščino praznih snopov. Kandidati JDS niso nikomur obljubili nebes, pač pa bodo po najboljših močeh in najčistejši vesti storili vse, da se naša država čim prej otrese strašnih vojnih posledic ter da nastanejo za naše državljane srečnejši in boljši časi.

6.) Demokrate bom volil, ker so *najmočnejša stranka v državi*, ki bo šlela v ustavotvorno skupščini najmanj 150 poslancev. Proti njej ali brez nje ne bo mogel nihče vladati. Slovenskih klerikalcev bo v bodočem parlamentu le okoli 16, ki se bodo med 416 poslanci kar izgubili. Tudi socialnih demokratov ne bo veliko v parlamentu. Ravno-tako sam svoj glas zavrže, kdor voli komuniste ali narodne socialiste. Zelo verjetno je, da bodo komuniste vrgli iz parlamenta, kakor so jih vrgli iz občin, kjer so delali neumnosti. Narodni socialisti še enega mandata ne bodo dobili in gre vsak glas zanje oddan le na korist klerikalcem.

? Kje bom spustil ?? kroglico ??

Na Kranjskem v Na Štajerskem v

prvo

volilno skrinjico.

tretjo

volilno skrinjico.

Zberite vse glasove za demokratsko stranko!

Še par dni nas loči od volitev. Strasti rastejo in prišli so na dan osebni napadi. Kljub temu pa niso zatemnele glavne linije boja: klerikalizem hočemo vreti za vsako ceno, to je poglavitni cilj JDS. Obupno se brani stari grešnik, a od vseh strani ga obkoljuje četa lovcev, ki ga spravi na tla.

Proti demokratom je obrnjen glavni gnev klerikalcev: naravno, saj vejo, da je tu centrum, ki vse vodi. Na pomoč so jim prišli neprickovani pomočniki. Osebnost sovraštvo nekaterih demokratskih odpadnikov, ki so si nadeli ime »narodnih socialistov«, je zblizalo dvoje struj, ki sta sicer nasprotni. Narodni socialisti so kmalu izčrpali svoja načela, ki jim niso že vsled nejasnosti in zmedenosti nikogar pridobila in zato jih vidimo sedaj med uličnimi kričarji na prvem mestu. Povsem prazna negativna kritika in osebni napadi so njihovo glavno orožje. Pri tem pozabljajo na častno dolžnost poštenega moža, ki ne krade časti anonimno, temveč pod svojim imenom dvigne obtožbo. Narodni socialci zato

žanjejo pohvalo klerikalcev in dobivajo od njih bojno orožje. Kako daleč je zašla ta frakcija! Iz avantgarde zoper rdečo internacionalo je postala četica »Landsknechtov« črne internacionala! Napredni glasovi, ki jih od nas odcepijo, gredo v nič in pripomorejo do več mandatorov klerikalcem. Ob tej situaciji ni pričakovati, da tako kratkovidno družbico štedimo. Vsi so zrastle pod našo toploto. JDS bo morala nehati z veliko duševnim stališčem, da je bila preskrbovalnica služb vsem mogočim elementom, ki so v svoji domišljavosti, komaj na mehke, začeli rovatiti proti svojim protektorjem. Odrezati hočejo vejo, na kateri sami sedijo.

Z veseljem moramo ugotoviti, da v naprednih vrstah prodira spoznanje, da v boju treba discipline. Gre za ustavo, ki naj državi zagotovi obstanek, napredni misli pa svoboden razvoj. V tem oziru so naprednjaki, če se sicer še tako postrani gledajo, edini, da največ jamstva daje demokratska stranka. Ali kak resen človek pričakuje spas od radikalcev? V poštevek pride le demokrat-

ska stranka, v kateri morajo Slovenci dobiti dovolj vpliva, da prodere naše stališče glede ustave. Ali bomo ta vpliv dobili potom izvolitve kakkega gospoda Juvana, ki je protikandidat dr. Zerjava, ali potom g. Deržiča, ki ima v vseh vprašanjih prenaplajene in nejasne pojme, ki ne bodo za nikogar v Beogradu privlačne?

Narodno socialno cepljenje se mora torej odkloniti brezpogojno. Prav tako pa tudi vsako koketiranje inteligence s socialdemokracijo. Ali je pričakovati od te stranke kakšnega odločnega vpliva na ustavi? Naše slovensko stališče v demokratski stranki se slabi z vsemi temi diverzijami, ki večinoma temelje v slabi informaciji in osebnostih.

Zato izhaja v zadnji uri opomin na napredne može v Ljubljani in povsod na deželi: zberite vsi glasove za demokratsko stranko. Tako bodo med poslanci možje, ki bodo moralne in materielne interese slovenskega ljudstva zastopali po oni stranki, ki to državo skupaj drži in ki bo stvariteljica njene ustave.

Boj bogatašem!

Farovška stranka napoveduje med delavci in malimi kmeti vojsko vsakemu, ki ima nekaj več grošev kot tisti, ki ga občina na javne stroške živi. Znano pa je v Ljubljani, da sta največja bogatina Pollak in njegova žlahta Remec, ki imajo veliko tovarno za kože v Ljubljani in tovarno za lesne izdelke na Duplicah pri Kamniku. Zaradi njih je hodilo mnogo bosonogih ljudi po zimi, sami so si pa napravili milijone in pokupili z oderuškim denarjem mnogo hiš in posestev. Familija Pollak-Remec je prva za škofom v katoliški cerkvi, ki svetniki in vse ljubljanske tercijalke molijo za to sveto familio.

Dr. Korošec in Brejc sta ustanovila v Ljubljani veliko banko, da bo de farovška stranka delala judovske »kšefte«.

Največji bogataš pa je cerkev sama. Nadškof v Djakovu na Hrvatskem ima rodovitne zemlje, gozdov in vinogradov. Ti rodijo več kot vsa kranjska dežela. Ko ga je pa država pozvala, da naj nekaj odstopi revnim bajtarjem, je prišel takoj prositi ministra Korošca in Protiča v Beograd,

da je za agrarno reformo, samo da cerkvenih veleposestev ne razdelijo. Tudi drugi škofje in nadškofje so silno bogati (ogromni gozdovi ljubljanskega škofa pri Gornjem gradu). Mnogo je fajmoštrov, ki imajo toliko njiv, konj, živine in prasičev, da bi se na tem gruntu lahko preživelo pet rodbin, ne pa samo en plesnivi samec brez žene in zakonskih otrok. Za nezakonske se pa tudi malo brigajo.

Tudi mi soglašamo: boj bogatašem, pričnimo pa tam, kjer nastane najmanjša škoda t. j. pri farovski gospodi.

Cerkev največji bogataš. Naj navedemo nekaj uradnih števil o cerkvenem premoženju iz leta 1910:

Belgija: kloštrov 2764, vrednost posestev po lastni cenitvi v predvojni vrednosti 755 milijonov kron, poleg tega stavbe v vrednosti 120 milijonov kron. Koliko pa denarja v gotovini in v vrednostnih papirjih, tega nikdo ne ve. Dve tretjini vseh tovarn je v rokah kloštrov in cerkve, delavci so slabo plačani in kdor ne gre vsak dan k maši in vsak teden k spovedi, ga vržejo iz tovarne, da pogine on in rodbina gladu.

Češka: 93.405 hektarjev zemlje, predvojna vrednost 46.000.000 kron, letni dobiček 3.000.000 kron.

Moravska: 67.825 hektarjev zemlje, predvojna vrednost 29.000.000 K, letni dobiček 1½ milijona kron.

Šlezija: 62.198 hektarjev zemlje, predvojna vrednost 16.000.000 kron, letni dobiček 1 milijon kron.

Ako prenesemo to v sedanjo vrednost, cerkev v teh deželah ne odstopi niti za stokrat višjo ceno, t. j. niti osemstotisoč milijonov kron. To so podatki po cerkvenem izkazu.

Podobno je v Spodnji Avstriji, na Koroškem in drugod, povsod sama cerkev, kloster in posestva mrtve roke.

Papež v Rimu je imel letno dohodkov pred vojno 21.000.000 frankov, izdatkov za svoj dom in številne dekle in hlapce pa 5½ milijona frankov. Ostalo je letno enemu samcu brez žene za njegove osebne potrebe okroglo 16 milijonov frankov. En frank je danes 8 K, torej znašajo papeževi dohodki okoli 120 milijonov jugoslovanskih kron na leto.

Samo duhovniških oseb (različne vrste fajmoštri, prelati, nadškofje, tajniki in tajnice) drži papež v Vatikanu 2030, poleg tega pa še drobnih strežajev in postrežnic 1160 (kuharji, kočijaži, vrtnarji, predčitalke, šivilje itd.). Zato ima pa tudi »rimski ujetnik« v Vatikanu za bivanje 11.000 sob in dvoran, 22 dvorišč in velike vrtove in lastno vojsko za parado. Samo njegov klubok ali tiara je vredna okrog 5 milijonov kron, ker je vsa v zlatu in dragih kamnih (nad 500 briljantov, rubinov, smaragdov, granatov, akvamarinov itd.). — Tako živi poglavar cerkve in namestnik tistega, ki ni vedel, kam bi položil svojo glavo.

Tudi mi soglašamo s farovski stranko: boj kapitalizmu. Pričnimo pa pri tistem stanu, ki vleče kmetu kožo s telesa že 2000 let.

Brihtni Francozi so uvideli, kam vodi farovška komanda, zato so sklenili, da kdor ne dela, naj tudi ne je. Pognali so tisoče in tisoče menihov in nun iz dežele ali pa so jih prisilili, da se morajo pečati s kakim poštnim poslom. Pregnani delomržeži so se ozrli po svetu in zagledali so raj za brezdelne klostre v Sloveniji. Obrnili so se na poglavarja kranjske dežele pobožnega in papežu ter Avstriji udanega Šusteršiča in ta je preskrbel topla gnezda za lenuhe. Njegova odvetniška pisarna je poskrbela, da so francoski menihi nakupili lepo in veliko posest-

vo v Pletterjah pri St. Jerneju na Dolenjskem in da so dobili v svoje roke prostorno grajščino v Rajhenburku pri Sevnici.

Tam delajo »kšefte« s žganjem, čokolado in odpustki. Na ta način se razleza ta mrčes po vsej deželi in če pri volitvah zmaga farovž, bo ta mrčes kmalu izpodjedla našega kmeta, delavca in obrtnika kot je to že davno v Belgiji.

Poglejmo Kamnik! Malo in dosti revno mesto je to, ampak sveto mesto: ima frančiškane, uršulinke, usmiljene brate, usmiljene sestre in še par manjših redov. Lezejo in se ši-

rijo kot uši v kozuh, nikdo ne ve odkod, kar naenkrat so tam in zastonj se jih hočeš znebiti. Strup za ta mrčes je samo pamet in te je malo med ljudstvom, pač pa preveč slepe vere in udanosti farovžu.

V zadnjem letu so zopet neke nove sorte nun kupile zemljo Groblje neke pri Radomljah, v zadnjih dneh kupuje ženski red križark s Tirolskega neko posestvo in hišo v Novem mestu. In tako gre ta strupena in nevidna kača naprej.

Slovenski kmet, delavec in obrtnik, stopi tej kači 28. novembra na vrat in voli demokrasko!

Izjava in poziv!

Samostojna gospodarska obrtna stranka za Slovenijo, prva specifično stanovsko-gospodarska stranka, se je odločila, pri volitvah dne 28. novembra 1920 nastopiti s samostojno kandidatsko listo, zavedajoča se svoje številne in pri volitvah odločujoče moči, poznavajoč dalje tudi svoje pripadnike kot neustrašene in navdušene borilce za samostojnost na obrtno-gospodarskem polju.

Ker pa je ustroj SGOS kot pravkar se ustanovivše stranke izdelan trenutno v velikih obrisih in potrebuje še podrobnega organizatoričnega dela v to svrhu, da s svojim nastopom že takoj prvič izide iz volilnega boja z imponujočo zmago, zato se je za sedanje volitve izjavila pripravljenim pred vsem z ozirom na dejstvo, da je Jugoslovanska demokratska stranka kot edina postavila obrtnike na taka mesta, da jim je s pomočjo obrtnih glasov zasigurana zmaga, iti v discipliniranih vrstah na volišče za kandidatsko listo JDS.

Nasprotno pa SGOS. prične za bodočnost takoj z najintenzivnejšim podrobnim delom za osvoboditev obrtništva od katerekoli druge politične stranke. Kandidatje v JDS. so se zavezali zastopati obrtniški stan tudi v smislu navodil in programa SGOS., ki je itak v obrtniških zadevah identičen s programom JDS.

Ko to izjavljamo, pozivljemo naše številne pristaše volilce, samostojne obrtnike, obrtne pomočnike in njih prijatelje, da gredo, ne oziraje se na politične smernice JDS., to pot kot en mož za kandidatsko listo JDS. na volišče, da s tem pokažemo moč in disciplino obrtništva.

Zato v boj za kandidate obrtništva JDS., ki so hkrati tudi kandidati SGOS.!

Kranj, dne 19. novembra 1920.

Načelstvo Samostojne gospodarske obrtne stranke:

Mirko Cof s. r. **Karel Meglič s. r.** **Franc Rode s. r.**
načelnik. tajnik. odbornik.

Delegata za radovljški okraj:

Milan Vavpotič s. r. **Ivan Petrič s. r.**

Srbi so krivi!

(Iz dobrovoljskih vrst.)

To je bojni krik vseh protidržavnih elementov po Hrvatskem in Sloveniji. Srbi so krivi poraza na Koroškem, Srbi so krivi rapalskemu sporazumu, Srbi so krivi, da moramo plačevati davke služiti vojsko, da moramo vršiti najprimitivnejše državljanske dolžnosti! Srbi so krivi, da se danes Slovenci in Hrvati ne grejemo v solncu blagoslovljene republike. — Da Srbi so krivi, da smo danes svobodni državljani, Srbi so oni, ki dajejo naši državi ugled v svetu! Mislite li, da bi kdo upošteval Slovence in Hrvate, ki nas je za časa vojne imenoval ves svet Habsburške pretorijance, da ni med nami onih Srbov, ki so se že leta 1914., ko so slovenski in hrvatski polki stali na Savi in Drini, javno v svoji skupščini proklamirali ujedinjenje Srbov Hrvatov in Slovencev?

Da so Srbi ostali v mejah svojih plemenskih aspiracij, da so se izjavili kot premagovalci za Bosno, Hercegovino južno Dalmacijo in Vojvodino, imeli bi Srbi danes urejeno in mirno državo, ki bi pomenila nekaj v svet, imeli bi ono staro vojsko, ki jo je spoštoval ves svet! Dobili bi vojno odškodnino, ki bi z njo popravili posledice vojne!

Ali Srbi so hoteli svobode svojih bratov! Sodili so Slovence in Hrvate po onih Slovincih in Hrvatih, ki so stopili kot dobrovoljci v srbsko vojsko! — Toda goljufali so se mesto Slovencev in Hrvatov, ki so jih zamišljali kot narod, ki je vodil dobrovoljce, dobili so nezadovoljne kričarje in zabavljače, mesto vojne odškodnine so dobili slovenske in hrvatske republikance, mesto vojske, dobili so nezanesljivce!

Spominjam se onega trenutka, ko je srbska vojska z jugoslovanskimi legijami sta'a na Savi, Drini in Donavi, ko ste vi v Zagrebu in Ljubljani filozofirali o samostojni Sloveniji in Hrvatski, ko je hrvatski dobrovoljec Zvonimir Juriša s svojimi dobrovoljci na čolnih preplul Savo in prišel v Zemun ter tam proklamiral Jugoslavijo! Srbska vojska je z dobrovoljci vzpostavila red, ko so Slovenci in Hrvati živeli v zelenih kadih, a zato je srbska vojska kriva našega gorja!

Mi jugoslovanski dobrovoljci se res čudimo, da se ni srbski narod naveličal teh slovenskih in hrvatskih intrig in zaklinal: pojdite k vragu! Razdelite svojo lepo Slovenijo in viteško Hrvatsko med Italijane, Madžare in Nemce, ali pa ustanovite samostojno kraljestvo, pokličite kralja in cesarja Karla, ali pa proklamirajte republiko in izvolite Šusteršiča, samo Srbe pustite v miru,

da uživajo plodove svoje vekovne borbe!

Slovenci in Hrvati, ali se ne zavedate, da čutite v svojih dušah hvaležnosti do Srbov, ali preslepljeni v strankarskih strasteh si ne upate tega izreči in povedati, s hujškanjem hočete zadušiti glas vesti! In ako je vaše sovraštvo proti Srbom v Beogradu pravo, zakaj ste potem hinavci, zakaj ne zahtevate preloma z Beogradom? Zakaj se povsod in v vsaki narodni nesreči obračate v Beograd, zakaj polagate vse nade na bajonete umazanih Balkancev!

Srbi vas gotovo ne bodo zadrževali, ako hočete svobodno Slovenijo in Hrvatsko, veseli bodo, da se odkrižajo ljudi, ki so onemogočili ideal srbskega naroda, veliko in močno Jugoslavijo!

Mi, jugoslovanski dobrovoljci, ki poznamo najbolj ta srbski narod, ki smo se borili z njim za vas, ki danes hujskate in rujete, vemo ceniti zasluge srbskega naroda, zato kličemo jugoslovanski javnosti:

Dovolj! Danes so naše vrste strnjene! Stotisoč nas je, stotisoč preiskušanih bojevnikov, ki bomo z vsemi sredstvi in z vso močjo delovali, da uveljavimo v Jugoslaviji tri svoja načela: dobrovoljski duh, dobrovoljsko voljo in dobrovoljsko moč!

Vsi, ki ste narodni in pametni, ki ste trezni in napredni, storite svojo dolžnost: napnite z nami vse sile, da zmaga misel narodnega edinstva, ono načelo, za katero je srbski del našega naroda skoraj izkrmavel, ona ideja, za katero je posuta Evropa s kostmi vaših sinov in bratov.

Z vami in nami dobrovoljci je narodna stvar — kdor more biti proti nam?

Zahvala zvestim demokratom.

Celje, 23. nov. 1920.

Volilno svobodo občutimo slovenski demokrati te dni v polni meri. Ni več le svoboda, ampak popolna brezobzirnost nasproti narodnim delavcem preteklosti. Tudi nedopustnih, če ne podlih sredstev so poslužuje volilna taktika zoper demokrate. Z vneto, ki bi bila umestnejša v pozitivnem delu za narod in družbo in z velikimi denarnimi izdatki mobilizirale so se zoper nas vse strasti zavisti in obrekovanja. Tem častnejše je za slovensko demokracijo, da je očitno sijajno odbila v ti volilni borbi vse napade in izide iz volitev močnejša nega je kdaj bila. Ni je ubilo odpadništvo v vrste narodnih socialcev in Samostojne kmetijske stranke. Srečna jim pot, ki menjajo prepričanje kakor srajco. Videl sem v malo dneh, ko sem prepotoval svoje volilno okrožje kot nosilec štajerske demokratske liste, zopet na delu svoje zveste politične prijatelje iz davnih let.

Oprijeli smo se narodne in napredne zastave z istim mladeniškim navdušenjem, kakor že pri mnogih volitvah. Borci za jugoslovansko misel v naši stranki so sicer deloma menjali uloge, nikdo nam pa ne sme biti izgubljen.

Neobdelana njiva, naša jugoslovanska domovina, bo dala vsem delavoljnim dovolj posla, in kdor še ni uveljavil tokrat, iskal ga bo narod, ki ima le iz vrst demokratov upati opore na gospodarskem in kulturnem polju. Dolžnost me kliče v Beograd in prepustiti moram svojim prijateljem še zadnje volilno delo pred dnevom odločitve, ki bo za nas častna. Naše vrste so se tu pa tam zredčile. Pleve so odletele! Boljše za nas! Prestali smo v vročem ognju preskušnjo. Vsi resni činitelji so nam ostali zvesti. Mnogo novih smo pridobili. Grem pripravljat v našo prestolnico pot svojim tovarišem, novim poslancem.

Na svidenje dne 12. decembra v Beogradu!

Minister dr. Vek. Kukovec.

Demokratov se klerikalci zato tako boje, ker vejo, da bo demokratska stranka v novem parlamentu najmočnejša in bo štelala čez 150 poslancev.

28. novembra bomo volili demokrate.

Volilna pesem.

Sami shodi, sami shodi,
sam prepri, ropot in hrup,
vsak volilec svoje vodi
in podžiga jim pogum.
Klerikalec glasno vpije:
»Z nami ljudstvo je in Bog«
Vseposod so sleparije
se oglašja demagog.
Komunist široke mase
dviga na državni boj —
misli — ker skrbi le zase,
da ima vse za seboj.
»Mi smo za avtonomijo«
se jezi separatist,
»z nami frankovci držijo
čitajte Večerni list«.
Kar se v drugih listih piše,
je že vaše duše strup —
pomečite vse iz hiše,
piše backom »Domoljub«.
»Jaz pa pravim kmet za kmeta,
samostojnik govori,
»naša zemlja to obeta,
ako združimo se vsi.«
»Mi imamo novo stranko«,
se oglašja novi roj,
»mi poznamo vse natanko,
kaj političen je boj«.
»Vam vsem gre le za korita«,
vpije oni, vpije ta,
»farška mošnja nikdar sita,
nikdar meje ne pozna«.
»Ovaduhi, izdajalci
bili vaši so moške«. —
»Z njimi zvesti klerikalci
brez pomislekov drže«.
Tu in tam karikature
tudi naj pomagajo,
da različne kreature
v borbi kje ne zmagajo.
Vsak se baha z roko maha,
»vse to smo storili mi« —
»vsi se tresejo od straha«
drug govornik se jezi.
Ta udriha, ta sopiha,
drug je kot rjoveči lev:
»Naš nasprotnik komaj diha,
mi ne maramo več šlev«.
In tako ta boj pretresa,
ubogo Jugoslavijo,
vsi kriče, da nam nebasa,
tukaj že pripravijo.
Jaz pa gledam, kako vleče
vsak volilec v svojo plat,
sredi množice rjoveče —
jaz ostanem — demokrat!

Dopisi.

Z Jesenic. Mi, vse le mi, kriče kake trije narodni socialisti na Jesenicah. Vi, pa vi sami, jim odgovarjajo pametni tovariši, ki so sprevideli žalostni položaj na Jesenicah. Ni čuda tedaj, da jih zapuščajo somišljeniki in celo razni odborniki. Da, ladja se potaplja. To bo delal Nace Koritnik kisel obraz, ko bodo šli kroglice, Joža Ravnikov se ga bo pa »navlekel« na razočaranje ob volitvah, ker se bodo vse njegove tako krasne sanje razblinile v nič. NSS (Nosovci), čemu pa si ne izberete za agitacijo ljudi, ki bi vsaj malo vlekli? Kaj ne, g. Deržič, jih ni, pa jih ni. E, vseeno, kaj ne, samo da bo za klerikalce prav.

Z Jesenic. Kandidat »zaprtih« ust, drugi na listi narodnih socialistov, Joža Ravnik, pride domov. Pepca, njegova žena, pade po njem: Odkar si se pomešal v nar. soc. brlozgo, ni več miru. Za pijanca, nemčurja, avstrofilca, za vse te imajo in nazadnje prideš še v kako preiskavo vsled teh zlobnih jezikov. Popred je še nekaj nar. soc. lazilo po Jesenicah, odkar pa ti nosiš veliki zvonec, so se pa poskrili, kakor ščurki po luknjah. Povej mi vendar, koliko ti nese vsa ta komedija. Joža: Gobezdalo, ali ne veš, da mora biti en pameten zraven. Nese pa tudi nekaj. Pa počakaj! Poslanec bom, e, ali je izključeno, da ne primem za ministrski stolec. Le tiho bodi! Zmaga

naša je gotova. Koritnik že škrinjico »puca«, da bo prostor za 400 kroglic, katere oddajo železničarji za nas v zahvalo, da smo jih sprejeli med nas.

Iz Litije. V št. 46 »Domoljuba« objavlja Hinko Lebinger poziv, da se mu dokaže, da je res imenoval svoje poslušalce na klerikalnem shodu v Javorju »poskusne junce«. Istotako razpisuje nagrado 1000 kron onemu, ki mu to dokaže. Mi ugotavljamo sledeče: G. J. Č. učitelj v Trzinu je pred tremi pričami (imena so v uredništvu »Domovine«) izjavil: Hinko Lebinger mi je pisal, da je imel svoj prvi volilni shod pred poskusnimi junci na Javorju. Pozivljamo torej g. Lebingerja, da izvaja posledice, ki z njimi grozi v »Domoljubu«! G. J. Č. bo rad volje pred sodiščem dokazal, da je Lebinger imenoval klerikalne zborovalce poskusne junce. — Kar se pa tiče opravičevanj Lebingerja glede njegovega izstopa iz demokratske stranke, ugotavljamo, da je Lebinger prosil tajnika okrajne organizacije JDS za vstop v stranko, a ker je le-ta odklonil, obrnil se je neposredno na tajništvo JDS v Ljubljani, odkoder je dobil isti odgovor! Zato pa je moral ostati še nadalje v klerikalni stranki, kjer bo nadalje govoril svojim »poskusnim juncem«!

Iz Žigmaric. Po enem tednu so se našim klerikalcem možgani vendarle v toliko skisali, da so dali v svoj dični »Domoljub« članek, v katerem na vse pretege hvalijo shod SLS v Sodražici, v nič devajo pa shod JDS v Žigmaricah. Ni čuda; gledali so skozi naočnike, slišali pa — travo rasti. Po njih štetju je bilo na shodu v Sodražici nad 400 volilcev, v Žigmaricah pa natanko 29 in od teh polovica pristašev SLS(!). V resnici je pa bilo v Sodražici 174 oseb, v Žigmaricah pa 32 volilcev. Tisto polovico, ki pripada k SLS je pa tvoril edini Zverček, slavnoznani zagovornik ribniških pravic, ki je med vojno praznil kašče in špeh rezal. Tudi moramo ugotoviti dejstvo, da je bil shod JDS v Žigmaricah javen, medtem ko je bil na onega SLS v Sodražici dovoljen vstop le vabljanim. Zato je pa imel Škulj tudi tako srečen dan v Sodražici, Zverinček pa v Žigmaricah, ker je prav mirno in neovirano sedel za mizo v družbi samih demokratov in tudi dobil besedo, ko je za to prosil. V koliko je govornika Faganelija, ki je zagovarjal centralizem («že ve zakaj!») in Kovača, pobil, to vedo prav dobro vsi, ki so bili navzoči. Dopisnik »Domoljuba« je pa tisti čas, ko je sestavljal dopis (»Sodražica«) najbrže šantl na eni nogi in zato tudi napisal enostransko poročilo, ki precej diši po krščanski pravicoljubnosti. Sodražani niso bežali iz Žigmaric, pač pa je Zverinček, ko so Sodražanje odšli izginil, ne da bi se poslovil kakor krščanski človek s pozdravom z Bogom ali vsaj lahko noč. Baje so postala za njega tla prevročja. Eno je pa le dosegel: pobil je oba govornika, kakor piše »Domoljub«, razbil shod kakor čivkajo sodražki vrabci in se prikupil tako vsem fajmoštrom, posebno pa g. Škulju. Tudi je povabljen na veliko pogrebščino, ki jo bodo imeli klerikalci 28. novembra.

Politični pregled.

Volilni boj je nad vse živahen in tudi vsi ministri se nahajajo v agitaciji, tako, da se je moralo skleniti, da se do konca volitev ne bo vršila nobena seja ministrskega sveta več. Bodo pa od nedelje dalje seje ministrskega sveta prav pogoste, ko se bo vedelo za izid volitev in bodo potrebni

marsikateri ukrepi. Kot najmočnejša izide iz volilnega boja gotovo demokratska stranka, za njo pa stranka srbskih radikalcev. Klerikalci bodo najbrže na četrtem ali petem mestu.

Tik pred volitvami je

odstopil dr. Trumbič,

naš minister zunanjih zadev od začetka ujedinjenja in izjavil pri tem, da je že zdavnaj sklenil odstopiti takoj, ko se reši vprašanje naših mej. To se je sedaj zgodilo in dr. Trumbič smatra za potrebno zapustiti svoje dosedanje mesto in se posvetiti delu na notranji ureditvi države. Vodstvo ministrstva zunanjih zadev je prevzel začasno ministrski predsednik dr. Milenko Vesnić, po volitvah dobimo pa takointako gotovo novo vlado.

Rapalska pogodba, sklenjena med nami in Italijo, je z naše strani že ratificirana, sklenjena je pa tudi

obrambna zveza z Italijo,

po kateri se zavežeta Jugoslavija in Italija, da se bosta medsebojno podpirali v zadevi mirovne pogodbe z Avstrijo in Madžarsko, posebno ako bi Habsburgovci poskušali zopet priti na avstrijski ali madžarski prestol. Mi na to obrambno zvezo ne damo veliko, ker vemo, da je pravo prijateljstvo med nami in Italijo nemogoče vse dotlej, dokler se ne popravi krivica, storjena nam s tem, da ostane več kot pol milijona Jugoslovancev pod italijanskim gospodstvom. Ko bi tega ne bilo, ne bi bilo novene ovire za odkritosrčno prijateljstvo med obema sosednjima državama, ki ju veže toliko skupnih političnih in gospodarskih koristi.

Zadnji dnevi so prinesli

pomirjenje na Češkoslovaškem,

kjer so se vršile velike protinemske demonstracije, ki so jim sledile na Dunaju protičeške demonstracije. Kako dolgo bo ta mir trajal, tega seveda nihče ne ve, ker Nemci na Češkoslovaškem so pač taki, da bo-

do vedno izzivali Čehe, kakor tudi naši Nemci izzivajo nas, samo da je pri nas Nemcev — hvala Bogu — prav malo in si ne upajo preveč. Nad vse zanimiv je

razvoj prilik na Grškem,

kjer bi radi videli, da bi se vrnil na prestol izgnani kralj Konstantin, Francija in Anglija pa tega ne marata dopustiti, ker smatrata Konstantina za svojega nasprotnika. Orki vztrajajo pri tem, da se Konstantin vrne, Francija in Anglija pa žugata, da bo odvzeto v tem slučaju Grčiji precej novega ozemlja, ki ga je ona dobila samo zato, ker je stala Grčija pod Venizelosovim vodstvom odločno na strani entente.

Kriza, ki je nastala na Grškem z izidom volitev, je zelo resna, misliti pa da tudi

kriza v Albaniji,

o kateri poročajo najnovejša vesti, ker ta kriza dokazuje vnovič, da Albanija ni zrela za samostojno življenje, ker ni enotnega narodnega čuta, ki bi držal skupaj posamezne dele države. Sedanja vlada je čisto mohamedanska in se na krščanske Albance, ki jih ni malo, čisto nič ne ozira in zato so ti nezadovoljni. Razen tega se je začel resno vmešavati v albanske zadeve tudi nemški princ Wied, ki je že bil nekaj časa albanski »mbret« (kralj) in bi se rad vrnil na albanski prestol. Angleži imajo križe in težave

na Irskem,

ker Irci zahtevajo samostojnost za svojo deželo in se borijo za ta svoj cilj z vso odločnostjo in tudi z vsemi sredstvi. Po vsej deželi se vršijo pravi boji med irskim prebivalstvom in angleškimi vojaškimi oddelki. Vedno jasnejše postaja, da bodo Irci svoj cilj tudi dosegli prej ali poznej, ker narod, ki se za svojo svobodo bori s tako odločnostjo in požrtvovalnostjo, kot irski narod, zasluži svobodo in si jo bo tudi izvojeval, tudi proti mogočni — Angliji!

Ob tla s klerikalizmom!

KLERIKALIZEM nam je naložil neznosne davke, ki bodo slovenskega kmeta do golega slekli! Povišanje davkov je posledica vojne, katero so zakrivali klerikalci.

KLERIKALIZEM nam je iz istega vzroka naložil trinožko trošarino, ki je neznosno dvignila draginjo.

KLERIKALIZEM daje potuho klerikalnim uradnikom, da šikanirajo ljudstvo. Če bi to delali liberalni uradniki, bi jih predsednik Brejc takoj prestavil.

KLERIKALIZEM je dajal potuho militarizmu, ki je gnal naše jante in može v strelske jarke.

KLERIKALIZEM zahteva od Beograda vse pravice, dolžnosti ne pozna nobenih. Zato pridno hujska proti novi državi.

KLERIKALIZEM in vojna sta nam požrla vse kranjske in slovenskoštajerske doklade. Na leto porabi Slovenija še 600 milijonov več kot pa plačajo davkoplačevalci.

KLERIKALIZEM nam je požrl Koroško. Dr. Brejc je imel v rokah plebiscit.

KLERIKALIZEM je prepodil v politiko vero iz cerkve, sedaj bi politikujoča duhovščina še v šole rada uvedla namesto vere politiko.

KLERIKALIZEM lomi krščanski zakon, kjer ga more. Med vojno je ostala mlajša duhovščina doma — kakor pravi — za seme.

KLERIKALIZEM je postavil župnike in kaplane za občinske tajnike in kuratorje občinskim odborom. V klerikalnih občinah je župan samo farovski kimovec in podrepnik.

KLERIKALIZEM hočejo hinavci, denuncijanti in propalice, kot je to pred sodiščem dognano na voditelju SLS Vehovcu.

SVOBODO IN NEODVISNOST ljudstva od farovške vlade brez strahu in brezpogojno zahteva samo Demokratska stranka.

Kulturni zločin.

Velika Dolina na Dolenjskem je čisto klerikalna kmetijska občina. V tej občini se je zgodilo tolovajstvo napram šoli in učiteljstvu, kot se do slej še ni zgodilo v Sloveniji, ki jasno svedoči, kam vodi pot, ki jo kažejo našemu ljudstvu izvestni ljudje, kateri netijo med njim sovraštvo proti državi in bratskemu srbskemu narodu. Izvršil se je tolovajski napad ponoči na učiteljska stanovanja.

Zvečer okoli devete je bila voditeljeva gospa s štirimi nedoletnimi otročki že pri počitku. Moža še ni bilo domov. Tudi učiteljici, ki stanujeta v istem poslopju, sta počivali. Kar nastane silen žvenket šip. Hipoma so bila razbita v voditeljevi vred, s koli ali drugim orodjem, bo dognala preiskava. Gospa in otroci zakriče! Takoj nato so začeli padati streli v voditeljevo spalnico in

in v kuhinjo obeh učiteljic, v kateri sta se navadno v tem času mudili. Merilo se je tudi v spalnico, kar kažejo znaki po zidu. Obe sobi sta polni dima in svinčeni drobci leže po tleh. Mati zbegana tišči otroke v postelje, da ne bi jih kaj zadelo, učiteljici se razburjeni oblačita med streljanjem in hitita pomagat materi prenašati otroke v zadaj ležeči prostor.

Po vasi so ljudje še bdeli, čuli strele in žvenketanje oken, a nikogar ni bilo na spregled. Le dva moža sta se zavzela za napadene ženske! Eden je čul v hiši vso noč, drugi pazil, če se napadalci vrnejo.

Eden zmed dveh mož, ki sta strazila ženske, je žalosten rekel: Sram me je, da se je dogodil na Dolini tak škandal.

Mi pa pravimo: Zal nam je žrtev, kajti pravih krivcev, očetov zločina iz SLS., ne bo dosegel prst pravice!

Klerikalci za trgovce in obrtnike?

V „Slovenca“ se je v zadnjem trenutku oglasil duhovnik, kateri se na vso moč dobrika trgovstvu in obrtništvu, češ, da edino SLS. hoče zanj nekaj storiti. Za nazaj bi bilo res težko kaj trditi glede zaslug klerikalizma za ta dva stanu, kajti zanje je imela SLS. 30 let samo psovko „kramarski štacunar“ in „birt“. JDS. je že od nekdaj klerikalcem stranka kramarjev in pijancev. Zato se mora vsak smejati dolgovoznemu razjasnjevanju „Slovenca“, v katerem se za vrstjo napadajo vsi demokratiški voditelji.

Pri tem je seveda bilo treba najprej udariti po bankah. Neprijetno je samo to, da so klerikalci sami ustanovili velekapitalistično Gospodarsko banko, ki uvaža in izvaža,

ki prodaja posestva in prekučuje z delnicami. Zato je moral „Slovenec“ pisec poseči po laži, da je „Jadranska banka“ nekoč (kedaj?) dobila baje izvozno dovoljenje za 50 vagonov fižola. To je prosta laž. Paž pa je take izvoznice dobila Gospodarska zveza, ki je ustanovljena z namenom, da uniči vse slovenske trgovce.

Tudi valutno vprašanje je treba seveda pogreti. Resnica pa je, da je dr. Korošec opetovano izjavil, da bi bilo izmenjanje 1:10 čisto zadostno, in da je najprej hotel finančni minister v Protič-Koroščevem kabinetu zloglasni Velizar Janković predlagati izmenjavo v tej proporciji, da jo je pa potem izvršil pod predsedstvom dr. Korošca v razmerju 1:4. Korošec je izjavil, da bo vedno tako ostalo in da parlament ne bo mogel nič spremeniti.

Vsled zahteve klerikalcev in socialistov je izšla znana naredba centralne vlade, ki je odprla pot preganjanju marsikaterega trgovca, ki ni bil kriv. To naredbo je izdal dr. Korošec dne 7. marca 1919.

Demokratska stranka je stala ves čas na stališču svobodne trgovine. Klerikalci pa so s svojimi radikal-skimi bratci hoteli ustanoviti tkz. „Središnje zadrugo“, ki bi imela monopol izvoza živil in preskrbe pasivnih krajev. Radi te delniške družbe se je vnel velikanski boj med demokratsko stranko in Protič-Koroščevo koalicijo, ki je končal z zmago svobodne trgovine.

Naš trgovec, da se razvija ne potrebuje nobenih central in monopolov; on potrebuje samo proste roke in zahteva, da ga preveč ne dušijo carine, birokratska coklja in razni davki. V tem pogledu je bila Demokratska stranka od nekdaj prva, ki je nudila gospodarskim slojem ugodne pogoje. Klerikalci pa so osnovali

Žitni zavod, Vnovčevalnico, Gospodarsko zvezo in na stotine konzumov z ednim namenom, da uničijo trgovca in obrtnika.

Od nekdaj sta trgovci in obrtniki kamen v polnih želodcih klerikalnih veljakov. Ponižati jih in uničiti, to je parola SLS. Zato pa sta danes ves trgovski in obrtniški stan edina; svojo rešitev pričakujeta le od velike naše demokratske stranke, ki bo prinesla red v to državo in blagostanje vsem onim, ki se trudijo in delajo.

b. Kako agitira SLS. 1. Odpraviti se mora vse davke, da bo slovenski kmet prost in Jugoslavija srečna zavez-nica Habsburgovcev, ki ne pobirajo nobenih davkov. 2. Dati se mora vsem histeričnim terciarkam volilno pravico, da bo zmagal Rim in da bo oživotvorena slovenska republika, koji bo predsedoval sam dr. Šusteršič. 3. Če boš vrgl kroglico v „krščansko“ žaro, postane slovenski jezik svetoven in ti boš neomejen gospodar nad brezverci. 4. Domoljub postane potem vladno uradno glasilo in Večerni list glasilo samega predsednika republike. 5. Za eno jugoslovansko krono boš dobil sto ameriških dolarjev.

Vse v boj proti politikujoči duhovščini!

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA je največja nevarnost za vero. Ona zlorablja vse verske svetosti za umazane posvetne namene. Ona bo vero uničila, če je ne poženemo nazaj v cerkev.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA je največja nevarnost za pravost v narodu. Ona v imenu Krista odpušča umor, tatvine in vsak zločin, če to njeim ostudnim ciljem ugaša.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA je stalen skrunitelj božjega imena. Boga ima na jeziku, hudiča v srcu. Bog ji je orodje za lastno samopašnost.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA je največja nevarnost za narodno premoženje. Ona zna vse: prodaja predpasnike in moko, kmet pa plača računi za njeno nezmožnost.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA nam je prinesla vojsko. Prinesla je smrt tisočih Slovencev.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA drži stotisoče mož in žena v duševni temi. Ona jih hoče za stalno obdržati na vrvi.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA je med vojno denuncirala in spravila poštene Slovence v zapor. Ona je naprednjake spravljala v strelske jarke.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA je nevarnost za obstoj Jugoslavije. Ona posluša le migljaj iz Rima, kjer Jugoslavijo sovražijo.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA grabi skupaj vse kar vidi za mrtvo roko, za farovže, za škofije, za samostane. Povsod uvaja redovnike in nune. Zato se obupno bori proti agrarni reformi.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA hoče imeti kmete za hlapce, učitelje za mežnarje, vse skupaj pa za molzne kravice.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA hoče imeti roko v državni blagajni.

POLITIKUJOČA DUHOVŠČINA moramo pognati ven iz politike. Marš nazaj v cerkev. Vršite duhovno pastirstvo, pa bo takoj mir v Sloveniji in ves narod se od-dahne.

Pred volitvami.

Kako bomo volili?

1.) Vsak 21 let stari Jugoslovan je upravičen voliti.

2.) V nedeljo (28. t. m.) zjutraj naj se vsi napredni volilci onega okraja zberejo in skupno odidejo na volišče.

3.) Ne pozabi vzeti s seboj kake izkaznice (bodisi krstni, domovinski, orožni ali poročni list, ali kako drugo legitimacijo) kajti k volitvam ne dobiš od oblastva nikakega poziva.

4.) Na volišču ravnaj takole:

- Ko stopiš v glasovalno sobo, povej komisiji svoje ime, priimek in svoj poklic;
- če te člani komisije ne poznajo, pokaži tisto izkaznico, ki si jo prinesel s seboj;
- komisija nato ugotovi tvojo upravičenost do glasovanja in ti izroči majhno kroglico, ki jo skrbno stisneš v desno pest;
- član komisije pokaže škrinjice in ti razloži, za katero stranko je namenjena ta ali ona škrinjica;
- Roko s kroglico vtakneš v prvo škrinjico, spustiš kroglico noter in prineseš prazno, a zaprto roko zopet ven. Na Štajerskem izpustiš kroglico šele v tretjo škrinjico.

f) Nato vtakneš prazno zaprto roko še v vse ostale škrinjice in pokažeš nazadnje že itak prej prazno roko komisiji.

Tako si volil napredno, demokratsko stranko, ne da bi kdo za to vedel.

Volilna matematika.

Proporc prinaša včasih nepričakovane situacije. Tako znajo zanimiva presenečenja priti v kranjskem in štajerskem volilnem okrožju.

Na primer: Na Kranjskem se udeleži volitev 51.000 mož. Količnik splošnih mandatov je 4250; za inteligence pa 17.000. Stranka A dobi z 21.000 glasovi 5 mandatov, stranka B z 16.000 glasovi 4, stranka C s 6000 glasovi 1 mandat, D s 4000 glasovi 1 mandat, E s 3200 glasovi 1 mandat, stranka NSS z 800 glasovi nobenega mandata iz splošne liste.

Inteligence mandate dobe stranke A, B in C, in sicer vsaka po enega. Stranka C dobi kot tretja najjačša stranka tretji inteligenčni mandat.

Iz vsega tega sledi: 1.) Glasovi NSS so mrtvi. So kakor da bi se bili volilci absentirali. 2.) Važno je

za manjše stranke, da si pribore tretje mesto.

Zato moramo opozoriti v interesu napredne ideje, da naj vse, kar je odločno naprednega, glasuje za JDS, ki bo na ta način gotovo prišla do inteligenčnega mandata. Vsak glas je važen in dragocen!

* Političnim delavcem JDS. Prejeli ste več volilnih letakov in brošur. Vaša naloga bodi, da širite živahno volilne tiskovine naše stranke. Lepaki s kandidatsko listo JDS naj visijo v vseh večjih krajih posebnop na voliščih. Povsod v gostilnah in zunaj na vidnih mestih naj bodo nalepljene naše izjave. Posežite v volilno borbo odločno in jasno z onim pogumom, ki odgovarja najmočnejši stranki v Jugoslaviji in to je in ostane demokratska.

Za nas volilna dolžnost!

Volilno pravico ima vsak moški, 21 let stari Jugoslovan. Ker je za nas volilna dolžnost, svetujemo demokratom, da gredo zanesljivo k volitvi, ki traja v nedeljo od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer, ker le na ta način se vsakdo izogne veliki škodi. Za volitev oblast ne pošilja na dom nobenih legitimacij in

mora vsak sam priti na volišče tudi brez povabila.

Pozor na volilne sleparje!

Zadnje dni, zlasti zadnjo noč in zadnji dan bodo uprizorili farovski ljudje in tudi agitatorji drugih strank še vsakojake lumparije. Širili bodo najbolj neumne laži in izsiljevali ljudi. Ne dajte se ne prevariti in ne strahovati! Nič se ne bojte, moč je in bo na naši strani! Najboljše je, če zadnje dni postavite kaplana in župnika stražo, ki naj hodi neprestano za njim. Tako boste volilce najložje obvarovali vseh farovških hudobij. Ker imamo zakon o volilni svobodi, javite vsako hudodelstvo s pričami na tajništvo JDS v Ljubljani, da bodo šli „ričet jest“, ako bo kdo oviral volilno svobodo.

Agitirajte od moža do moža!

Vsak glas je važen, zato pojdi tudi po soseda in prijatelja, ki ima glasovalno pravico, pa ne ve kako naj glasuje. Pripelji ga na volišče, razloži mu, kako si storil sam, da tudi on stori enako, in da tudi on spusti kroglico v našo škrinjico.

Kje bom spustil

?? kroglico ??

Na Kranjskem v

Na Štajerskem v

prvo

tretjo

volilno škrinjico.

volilno škrinjico.